

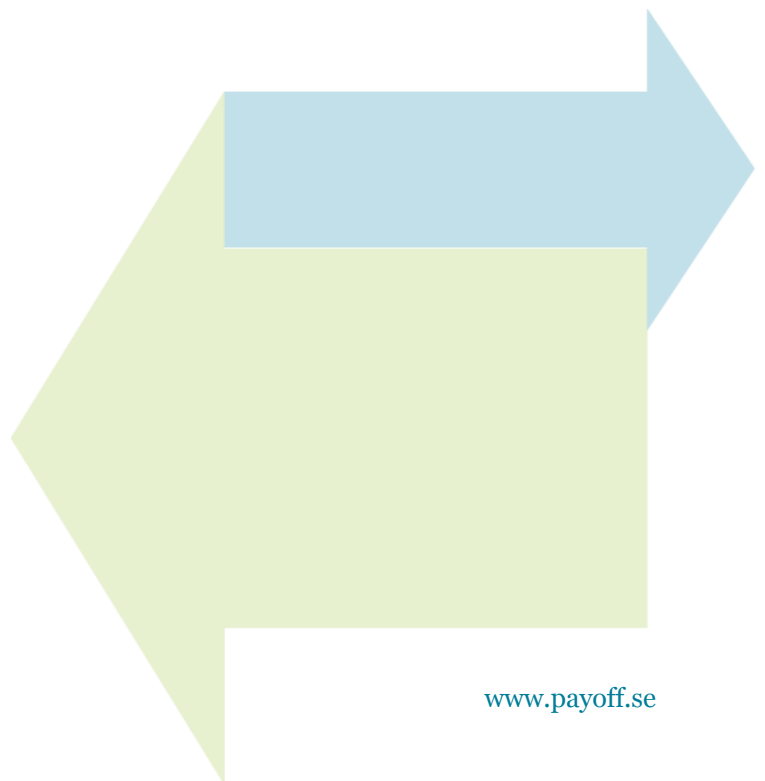

Utvärdering av sociala investeringar

Folkhögskolornas regionalekonomiska avtryck

Rörelsefolkhögskolornas Intresseorganisation
(RIO)

Göteborg, 2020-12-03

Innehållsförteckning

INLEDNING	3
BAKGRUND	3
<i>Vad innebär ett regionalekonomiskt avtryck?</i>	3
<i>Hur beräknar vi det regionalekonomiska avtrycket?</i>	3
<i>Avgränsningar/antaganden i våra beräkningar</i>	4
UNDERLAG FÖR UTVÄRDERINGEN	4
RESULTAT	6
DET REGIONALEKONOMISKA AVTRYCKET	6
ANALYS OCH SLUTSATSER	8
AVSLUTNING	8

Inledning

Bakgrund

I det uppdrag som Payoff AB har fått av RIO ingår två olika delar. För det första ska vi visa på det samhällsekonomiska värde som skolornas deltagare skapar genom att de, med stöd av de olika utbildningarna på de rörelsedrivna folkhögskolorna, på sikt kan komma i arbete och försörja sig själva. Denna del av vårt uppdrag har kommit en bra bit på väg och en första delrapport färdigställdes under november 2020. Slutrapport kommer troligen bli klar under hösten 2021, beroende på hur den pågående pandemin påverkar förutsättningarna för vår datainsamling.

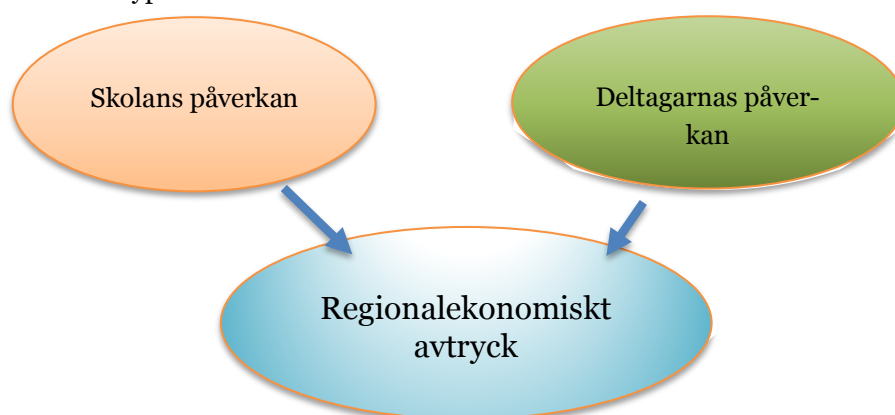
Den andra delen av vårt uppdrag, vilken redovisas i denna rapport, är att påvisa vilket "regionalekonomiskt avtryck" som respektive folkhögskola skapar i den region där den är placerad. Detta genom att skolan anställer personal, nyttjar lokaler, köper varor och tjänster samt genererar konsumtion i det lokala näringslivet via sin personal och sina deltagare.

Vad innebär ett regionalekonomiskt avtryck?

Det vi menar med regionalekonomiskt avtrycket är hur respektive skola genererar ekonomiska effekter i den region där skolan är finns. Enkelt förklarar innebär det skolans påverkan på bruttoregionalprodukten i den region där skolan är geografiskt placerad.

Hur beräknar vi det regionalekonomiska avtrycket?

Avtrycket är summan av två olika påverkans effekter på den regionala ekonomin; skolan och deltagarna. Den största effekten kommer av att skolan de facto är etablerad i regionen. Detta leder till att dess olika intäktskällor finansierar personal, lokaler samt inköp av de olika varor och tjänster som krävs för skolans verksamhet. Påpekas bör i detta sammanhang att flertalet av skolorna inte "bara" bedriver utbildning utan även tillhandahåller såväl boenden som olika typer av kosthållning för både sina deltagare och för externa kunder. Några skolor upplåter även delar av sina lokaler för konferenser och andra typer av event.

Figur 1. Illustration över hur det regionalekonomiska avtrycket påverkas av såväl skolan självt som dess deltagare.

En annan viktig post i ”skoleffekten” utgörs av den lön/personalkostnader som ligger till grund för personalens konsumtion av varor och tjänster i regionen. Till detta kommer de satsningar som skolorna gör på sina byggnader och inventarier. Underlagen för denna del av våra beräkningar bygger i sin helhet på de uppgifter som skolorna lämnat i sin årsredovisning för 2019.

Den andra påverkans-effekten utgörs av att skolans deltagare konsumerar varor och tjänster regionalt, huvudsakligen baserat på deltagarnas studiestöd. Underlagen för våra beräkningar av denna del bygger på de uppgifter som skolorna lämnat angående sina deltagare 2019; antal deltagare, antal deltagarveckor samt andel deltagare som är mantalsskrivna i andra regioner än den där skolan ligger.

Avgränsningar/antaganden i våra beräkningar

För att inte göra våra beräkningar alltför komplicerade och inte heller riskera att överdriva effekterna i våra beräkningar har vi gjort följande avgränsningar/antaganden

- Vi antar att skolans köp av varor och tjänster sker regionalt
- Vi antar att skolans investeringar i inventarier och byggnader köps regionalt
- Vi antar att personalen konsumerar sina löner på varor och tjänster inom regionen
- Vi antar att personalen konsumerar hela sitt löneutrymme
- Vi antar att skolans deltagare från andra regioner/län konsumerar hela sitt studiestöd de veckor som de deltar i utbildningen (deltagarveckor)
- Vi antar att deltagare som är mantalsskrivna i samma region som skolan tillhör inte påverkar det regionala avtrycket. Orsaken till detta är att vi inte vet vad alternativet skulle varit för denna grupp om de inte hade studerat på den aktuella skolan. De kunde varit allt från arbetslösa bidragstagare till höglönnade arbetstagare och i brist på kunskap om detta väljer vi ett alternativ som är ”påverkansneutralt”.

Underlag för utvärderingen

Beräkningarna i denna rapport bygger på samma urval av skolor som för utvärderingen där Payoff räknar på den samhällsekonomiska effekten av att rörelsedrivna folkhögskolor utbildar och kompetensutvecklar sina deltagare. Urvalet har gjorts i samråd med uppdragsgivaren. Följande 13 folkhögskolor ingår i studien;

1. Alma folkhögskola
2. Hagabergs folkhögskola
3. Hyllie Park folkhögskola
4. June folkhögskola
5. Kalix folkhögskola
6. Marieborgs folkhögskola
7. Medlefors folkhögskola
8. Nordiska folkhögskolan
9. Sjöviks folkhögskola

10. Västerås folkhögskola
11. Wendelsbergs folkhögskola
12. Umeå folkhögskola (fd Dalkarså)
13. Östra Grevie folkhögskola

För varje skola har information samlats in från respektive skolas årsredovisning för år 2019, samt information/statistik kring skolornas deltagare.

Resultat

I det följande avsnittet beskriver vi hur stort ekonomiskt avtryck som respektive rörelsedriven folkhögskola har genererat i de regioner där de är geografiskt placerade. Vi vill framhålla att resultaten bygger på den faktiska information som respektive skola har lämnat i sin årsredovisning för 2019, samt information om deltagarna på respektive skola. Beräkningarna har i nästa steg genomförts med en modell som bygger på de antaganden som redovisas ovan i denna rapport. Resultaten ska ses som ett sätt att sammanställa och övergripande beskriva skolornas ekonomiska påverkan i sin region. Resultaten bör därmed inte ses som ett exakt resultat, utan som en beskrivning i vilken omfattning det skapas ekonomiska effekter och i vilken omfattning detta skiljer sig mellan de olika skolorna.

Det regionalekonomiska avtrycket

I sammanställningen nedan redovisar vi det regionalekonomiska avtrycket för de 13 skolorna uppdelat på påverkan från skolan självt såväl som från dess deltagare utifrån de antaganden och avgränsningar vi redogjort för ovan.

Tabell 1. Det regionalekonomiska avtrycket är summan av påverkan från skolan självt och från påverkan av skolans deltagare.

	Skolans påverkan	Deltagarnas påverkan	Totalt
Kalix	24,2 mkr	9,2 mkr	33,4 mkr
Umeå	28,2 mkr	3,5 mkr	31,7 mkr
Nordiska	48,5 mkr	3,8 mkr	52,3 mkr
Medlefors	52,6 mkr	0,6 mkr	53,2 mkr
Västerås	53,7 mkr	5,2 mkr	58,9 mkr
Sjövik	48,9 mkr	11,7 mkr	60,6 mkr
Hagaberg	44,8 mkr	4,1 mkr	48,9 mkr
Wendelsberg	63,9 mkr	6 mkr	69,9 mkr
Marieborg	77,5 mkr	1,8 mkr	79,3 mkr
Hyllie Park	58,3 mkr	1,9 mkr	60,2 mkr
Östra Grevie	54,4 mkr	16,5 mkr	70,9 mkr
June	23 mkr	6,1 mkr	29,1 mkr
Alma	33,5 mkr	0 kr	33,5 mkr

TOTALT	611,5 mkr	70,5 mkr	682 mkr
---------------	------------------	-----------------	----------------

Som framgår av tabell 1 ovan utgör de 13 skolornas sammanlagda Regionalekonomiska avtryck cirka 682 mkr per år, varav deltagarna bidrar med drygt 70 mkr per år.

Mellan skolorna varierar avtrycket med som lägst 29 mkr och som mest 79 mkr. Medelvärdet är 52,5 mkr per år.

Tabell 2. Det regionalekonomiska avtrycket per skola i förhållande till antal deltagarveckor.

	Totalt	Genomsnitt per deltagarvecka
Kalix	33,4 mkr	4 200 kr
Umeå	31,7 mkr	3 600 kr
Nordiska	52,3 mkr	5 400 kr
Medlefors	53,2 mkr	5 200 kr
Västerås	58,9 mkr	6 600 kr
Sjövik	60,6 mkr	5 900 kr
Hagaberg	48,9 mkr	4 600 kr
Wendelsberg	69,9 mkr	5 200 kr
Marieborg	79,3 mkr	4 300 kr
Hyllie Park	60,2 mkr	5 600 kr
Östra Grevie	70,9 mkr	3 100 kr
June	29,1 mkr	3 000 kr
Alma	33,5 mkr	2 600 kr
TOTALT	682,8 mkr	4 400 kr

Avtrycket per "producerad" deltagarvecka varierar mellan som lägst 2 600 kr och som högst 6 600 kr med ett medelvärde på 4 400 kr. Nivån på värdet bestäms till stor del av hur omfattande den externa verksamheten på skolan är avseende tjänster som ligger vid sidan av kärnverksamheten, t ex konferensverksamhet, catering, boende etc. En annan faktor som bestämmer nivån på värdet är hur stor andel av det totala avtrycket som utgörs av deltagarnas påverkan; ju större andel som är mantalsskrivna i andra regioner desto större påverkan på värdet, allt annat lika. Viktigt att påpeka är att avtrycket per deltagarvecka inte utgör ett mått på skolans effektivitet, däremot säger måttet en del om skolans struktur, ev. externa verksamheter, elevsammansättning, totala kostnader etc.

Analys och slutsatser

Redovisningen ovan visar att det faktiska ekonomiska avtrycket från respektive skola varierar relativt kraftigt. Det beror dels på att skolorna varierar i storlek/ekonomisk omsättning. Dels beror det på att deltagarnas ekonomiska avtryck varierar. Till viss del beror det även på att skolorna har olika inriktning. Exempelvis har vissa skolor större verksamhet riktad mot externa kunder, så som konferenser, medan andra skolors verksamhet till absolut största delen består av verksamhet som är direkt kopplat till deltagarna.

Anledningen till att *skolor* med stor ekonomisk omsättning skapar ett större ekonomiskt avtryck i regionen är att dessa skolor i större omfattning anställer personal samt köper olika typer av varor och tjänster.

Anledningen till att *deltagarna* på de olika skolorna skapar olika stort ekonomiskt avtryck beror till största delen på var deltagarna kommer ifrån. Om deltagarna "rekryteras" utanför regionen skapar de ett tillskott i den regionala ekonomin genom att de tar med sig sina studiemedel till orten och konsumerar dessa på plats. Om deltagarna kommer från den lokala orten med omnejd är det sannolikt att de hade bidragit till den regionala ekonomin även om den aktuella folkhögskolan inte hade funnits på plats. Marginalnyttan blir därmed noll. Skolor där deltagarna genererar stort ekonomiskt resultat har till stor del deltagare som flyttar in från andra regioner. Skolor där deltagarna genererar ett mindre ekonomiskt resultat har till största delen deltagare från den egna regionen.

Som vi tidigare har nämnt i denna rapport, så ska de värden som vi redovisar ovan ses som en övergripande bild och inte som ett exakt resultat. Denna övergripande bild visar i vilken omfattning och av vilka orsaker som de rörelsedrivna folkhögskolorna skapar ekonomiska effekter i de regioner där de bedriver sin verksamhet. Det vi dock med säkerhet kan konstatera är att skolorna genererar betydande ekonomiska värden genom att de anställer personal, har behov av lokaler samt köper varor och tjänster. Till detta kommer ekonomiska effekter genom att deltagarna genererar ett tillskott i konsumtionen i det lokala näringslivet. De effekter som vi beskrivit ovan skulle helt enkelt inte ha uppkommit om inte skolan hade bedrivit sin verksamhet på den lokala orten.

Avslutning

Som framgår av resultatet av våra beräkningar skapar skolorna stora ekonomiska avtryck inom sina olika regioner. Medelvärdet är drygt 50 mkr per år, vilket omsatt i termer av en kommersiell organisation motsvarar ett företag på ca ett hundra anställda.

Skolorna utgör därmed inte bara en viktig pusselbit i Sveriges utbildningssystem. Skolorna möjliggör även för hela landet att leva, genom att de bidrar till att regionerna utvecklas genom den kompetensutveckling och påverkan på arbetsmarknad och konsumtion som sker genom skolornas olika kurser, verksamheter och deltagare. Detta innebär att skolorna på ett påtagligt sätt bidrar till bruttoregionalprodukten runt om i landet.

Göteborg, 2020-12-03

Claes Malmquist och Jonas Huldt

Payoff AB